

ПРАВИЛНИК ЗА ОБУЧЕНИЕТО НА ДОКТОРАНТИ В ИИОЗ

I. ПРИЕМ, ПОДГОТОВКА И ОБУЧЕНИЕ НА ДОКТОРАНТИ В ИИОЗ

I.1. Обучението за придобиване на образователна и научна степен „доктор” в ИИОЗ – БАН се осъществява в редовна, задочна и самостоятелна форма на обучение.

I.2. НС обсъжда предложенията на ПНЗ (секциите) и взима решение за подаване на заявки в ЦО на БАН за отпускане на места за докторантури редовно и задочно обучение, като изпраща в ЦО на БАН ранжиран списък на заявките.

I.3. След обявяване на конкурса в Държавен вестник, на интернет страницата на ИИОЗ се публикува обява, в която се посочва броя и вида на местата по специалности, както и необходимите документи за участие в конкурса (съгласно чл. 3, ал. 1 от ЗРАСРБ)

II. Прием на докторанти

II.1. Прием на докторанти по държавна поръчка

II.1.1. В конкурсите за редовна и задочна докторантура по държавна поръчка могат да участват български граждани, притежаващи образователно – квалификационна степен „магистър” или с приравнена към тази степен диплома.

II.1.2. Кандидатите, желаещи да участват в конкурсни изпити за докторанти, подават молба в Деловодството до Директора на ИИОЗ и съгласно чл. 3, ал. 1 от Правилника на БАН, прилагат следните документи:

1. Автобиография;

2. Диплома за образователно-квалификационна степен “магистър” с приложението или нотариално заверено копие от нея;
3. Удостоверение за признато висше образование, ако дипломата е издадена от чуждестранно висше училище;
4. Свидетелство за съдимост;
5. Документ за платена такса за кандидатстване в Центъра за обучение при БАН – ул. “Сердика” № 4 (таксата не зависи от броя на конкурсите, в които участват кандидатите)
6. Медицинско свидетелство, издадено в едномесечен срок преди датата на кандидатстване
7. Фактура (или копие) за платена по сметката на ИИОЗ такса за явяване на изпит по специалността.
8. Други документи, удостоверяващи интереси и постижения на кандидатите в съответната научна област (прилагат се по желание).

II.1.3. След приключване на приема на документи се назначава техническа комисия, която да прецени съответстват ли те на изискванията на Закона. Изготвя се доклад със становище на Комисията и в едноседмичен срок кандидатите се уведомяват за допускането / недопускането им до изпити.

II.1.4. Въпросникът за изпита по специалността се утвърждава от НС и се дава на кандидатите в срок най-малко един месец преди изпита . (съгласно чл. 6, ал 4 от Правилника за приложение на ЗРАСРБ)

II.1.5. Списък с допуснатите до изпити кандидати се изпраща в ЦО на БАН

II.1.6. Най-малко 10 дни преди изпита Директорът на ИИОЗ назначава изпитна комисия, включваща трима хабилитирани учени.

II.1.7. Датата и часът на провеждането на изпита се определя до 10 дни преди провеждането му (в съответствие с графика на ЦО) и се уведомяват кандидатите.

П.1.8. Изпитът по специалността е писмен и устен с две самостоятелни оценки. Писменият изпит е с продължителност три часа. До устен изпит се допускат получилите оценка най-малко Много добър (4.50) на писмения изпит. Успешно издържали конкурса са кандидатите, получили средно аритметична оценка от писмения и устния изпит най-малко „Много добър” (4.50) за докторанти по държавна поръчка и за докторанти за платено обучение.

П.1.9. След приключване на изпита на кандидатите се дава копие от Протокола, с което те се явяват на изпит по чужд език в ЦО.

П.1.10. До изпит по чужд език се допускат само кандидати, които успешно са положили изпитите по специалността. Успешно положили изпитите по езиците са кандидатите, получили оценка минимум „Добър” (4.00).

П.1.11. Кандидатите, успешно положили изпитите, се класират според оценката от изпитите по специалността. Председателят на комисията в седемдневен срок след приключване на конкурсите изготвя писмен доклад с предложение за избор от НС на ИИОЗ.

П.1.12. НС взема решение за зачисляване на докторантите като определя научен ръководител /консултант/.

П.1.12а. При зачисляване редовните докторанти подписват декларация, че нямат докторска степен по същата специалност и че след зачисляването си няма да работят на основен трудов договор в други институция.

П.1.13. Директорът на ИИОЗ и определеният от НС научен ръководител от една страна и редовният докторант по държавна поръчка от друга, подписват Договор, приложен към настоящия Правилник (Приложение № 1), след което Директорът на ИИОЗ издава заповед за зачисляване на докторанта и срокът на

докторантурата започва да тече от този момент. При отказ на докторанта да подпише Договора и при наличие на успешно преминал изпитите втори кандидат за същото място, Директорът на ИИОЗ прави ново предложение пред НС на ИИОЗ за зачисляване на втория кандидат.

П.1.14. Редовните и задочните докторанти по държавна поръчка заплащат държавни такси в ИИОЗ - БАН съгласно действащите нормативни актове.

П.1.15. НС на ИИОЗ взима решения за продължаване на срока на докторантури (но не повече от една година (чл. 5.2 според чл. 8, ал. 3 от ЗРАСРБ), а при майчинство - до 2 години (Правилник на БАН, чл. 4, ал. 9) след мотивирано предложение на научния ръководител, придружено с отчет на свършеното до момента от докторанта и при наличие на поне една публикация по темата. През този период не се изплаща стипендия !

П.2. Прием на докторанти на самостоятелна подготовка.

П.2.1. Лице, разработило съществена част от дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен “доктор”, може да се зачисли като докторант на самостоятелна подготовка към ИИОЗ.

П.2.2. Лицето подава молба до Директора на ИИОЗ.

П.2.3. Директорът определя със заповед семинар на първично научно звено (секция) или го разширява, така че да бъдат включени най-малко 5 (пет) хабилитирани лица в областта на разработката. Участниците в семинара изслушват изложението на кандидата за докторант и след дискусия могат да вземат решение да предложат на НС на ИИОЗ зачисляване в докторантура на самостоятелна подготовка.

II.2.4. НС на ИИОЗ може да вземе решение за зачисляване въз основа на доклад на ръководителя на първичното научно звено (секцията), разработката и протокола от семинара.

II.2.5. След зачисляването за този докторант важат всички процедури и изисквания по реализиране на образователната и научна програма за докторантите в БАН.

II.2.6. Ако зачисленият докторант не е служител на БАН и с организацията, в която работи, няма сключено споразумение, е необходимо да се сключи договор между Директора на ИИОЗ и докторанта с фиксиране на такса за обучението му.

II.2.7. Докторантите на самостоятелна подготовка, които не са служители на БАН и при които няма сключено споразумение на БАН с организацията, в която докторантът работи, плащат такси, определени и гласувани от НС на ИИОЗ.

III. Обучение на докторанти.

III.1. Срокът за обучение е 3 (три) години редовна докторантура и докторантура на самостоятелна подготовка и 4 (четири) години за задочна докторантура.

III.2. Обучението на докторантите се осъществява в съответствие с кредитна система на Докторантското училище (според Приложение № 2 от Правилника на ЦО на БАН), която предвижда задължителен минимален брой кредити по дейности. Докторантът се допуска до предзащита само ако е набрал минимум **250** кредита.

III.3. Образователната програма на докторантите се организира и реализира чрез ИИОЗ и Докторантското училище към ЦО при БАН и включва следните типове обучение:

- (1) Индивидуално специализирано обучение в ИИОЗ;

- (2) Общо специализирано обучение по научни направления – съвместно от ИИОЗ и от Докторантското училище към ЦО при БАН;
- (3) Общоакадемично обучение за придобиване на езикови и компютърни умения – от Докторантското училище към ЦО при БАН.

III.4. След зачисляване научният ръководител (консултант) и докторантът изработват индивидуален план за работа на докторанта, съобразен с Правилника ИИОЗ за работа с докторанти и с Правилника на ЦО на БАН. Индивидуалният учебен план се обсъжда и утвърждава последователно от секцията и НС на ИИОЗ не по-късно от три месеца след зачисляване на докторанта.

III.5. Индивидуалният учебен план за работа на докторанта съдържа:

1. Тема и обосновка на дисертационния труд;
2. Разпределение на всички дейности по години;
3. Изпити и срокове за полагането им;
4. Посещение на определен цикъл лекции и упражнения;
5. Участие в семинари, конференции и други публични научни изяви;
6. Етапи и срокове за подготовка на дисертационния труд.

III.6. Индивидуалното специализирано обучение се планира в проекта за докторантура от научния ръководител (консултант) и се включва в годишните индивидуални планове на докторанта, приемани от НС на ИИОЗ. Отчитането на реализирането на това обучение става в НС на ИИОЗ при приемане на ежегодните отчети на докторанта, придружени от становище на научния ръководител (консултант). Всяко обучение на докторанта се приема за завършено след успешно положен изпит по конспект, приет от НС на ИИОЗ, за което докторантът получава съответен брой кредити. (За броя на кредитите виж Приложение № 2 от Правилата на ЦО на БАН). Положените изпити от индивидуалния план за подготовка имат

валидност до 5 години от изтичане на редовния срок на докторантурата. (Чл. 52, ал.2, Правилник ЦО на БАН).

III.7. Общото специализирано обучение става чрез преминаване на най-малко два курса по 30 часа, с общ базов характер за тематичната област на дисертацията или даващи познания в близка интердисциплинарна област. Курсовете завършват със зачитаща се оценка или с друга форма, приета от НС на ИИОЗ. Научният ръководител (консултант), заедно с докторанта, определя най-малко два такива курса, които се включват в индивидуалния план на докторанта. Ако ИИОЗ няма възможност да организира такива курсове, те се търсят в други институти или висши училища. След успешно положен изпит по тях, придружен със съответния документ, те трябва да донесат на докторанта определения от Правилника на ЦО брой кредити. По преценка на научния ръководител (консултант) докторантът може да прослуша и допълнителни курсове извън одобрените, които се четат във висши училища.

III.8. Общоакадемичното езиково обучение на докторантите се осъществява от Сектора за чуждоезиково обучение към Докторантското училище на ЦО при БАН. Обучението завършва с изпит. Протоколът се представя в отдел „Личен състав” на ИИОЗ. Докторантите на самостоятелна подготовка не полагат изпит по чужд език. Езиковото обучение на докторантите от 120 часа е безплатно. Докторантите могат да прослушат и допълнителни курсове, платени от самите тях на преференциални цени (според чл. 47 от Правилника за дейността на ЦО).

III.9. Общоакадемичната подготовка на докторантите по компютърни умения се осигурява от Докторантското училище към ЦО при БАН. На докторантите се предлага списък от курсове и те, заедно с научните си ръководители (консултанти), избират

съответния курс от 30 часа. Този курс е безплатен за докторантите по държавна поръчка, а ИИОЗ внася в ЦО определена от АС такса. Докторантите на самостоятелна подготовка сами заплащат курса. Докторантите могат да прослушат и други курсове, платени от тях на преференциални цени. Курсът завършва с изпит със зачитаща се оценка. Докторант, който има необходимите познания, може да се яви директно на изпит в ЦО и да получи съответен сертификат. За докторантите в БАН се признава само сертификат, издаден от ЦО.

III.10. Научната програма на докторантурата се планира по предложения от научния ръководител (консултант) проект и чрез разработените на негова основа годишни индивидуални планове на докторанта, приемани от НС на ИИОЗ. Отчитането на изпълнението на научната програма става **ежегодно** пред секцията и пред НС. Съгласно чл. 18, ал. 1 от ППЗРАРСРБ редовните докторанти отчитат своята работа и в края на всяко тримесечие пред секцията. Редовните докторанти участват в работата на секцията.

III.11. Промяна на темата на дисертационния труд и на научния ръководител се допуска по изключение, но не по-късно от 3 (три) месеца преди изтичане на срока на обучение. Промяната се извършва със заповед на Директора по предложение на секцията и след решение на НС на ИИОЗ.

III.12. При системно неизпълнение на образователната и научната програма, в т.ч. на годишните индивидуални планове и ненабиране на минималния брой кредити, НС на ИИОЗ може да прекрати докторантурата. Директорът на ИИОЗ издава заповед за отстраняване. Отстранените или самоволно напуснали редовни докторанти, приети по държавна поръчка, са длъжни да върнат получените от тях стипендии (вж. ПМС № 90/ 26.05.2000 г.). Докторант може да бъде отстранен ако през време на

докторантурата му влезе в сила присъда за лишаване от свобода за умишлено престъпление от общ характер.

III.13. При изтичане срокът на докторантурата, секцията обсъжда работата на докторанта и подготвения дисертационен труд и взима решение да предложи на НС докторантът да бъде отчислен с или без право на защита или срокът да бъде удължен.

IV. Защита на дисертационни трудове за получаване на образователната и научна степен „доктор” в ИИОЗ – БАН

IV.1. Образователната и научна степен „доктор” се дава на лица с образователно-квалификационна степен „магистър” след обучение в докторантура и успешна защита на дисертационен труд при условията и по реда на Закона за развитие

на академичния състав в Република България, Правилника за прилагане на Закона за развитие на академичния състав в Република България, Правилника на БАН и настоящия Правилник.

IV.2. До публична защита на дисертационен труд се допуска докторант, който е положил успешно изпитите и е изпълнил останалите задачи съгласно индивидуалния план.

IV.3. Кандидатът, желаещ да защити дисертационен труд за придобиване на образователната и научна степен “доктор”, подава заявление до Директора на ИИОЗ. В него посочва темата на дисертационния си труд и научната специалност, по която желае да защити дисертацията и моли да бъде насочен към секционен семинар за провеждане на вътрешна защита, както и за издаване при необходимост, на заповед за осигуряване в състава на семинара пет хабилитирани лица, компетентни по темата и насрочване дата и място на неговото провеждане.

IV.4. Ръководителят на секцията подава докладна записка до Директора, в която предлага дата за провеждане на секционен семинар и при необходимост – за разширяване на състава, така че да присъстват най – малко 5 (пет) хабилитирани лица, компетентни по темата.

IV.5. Директорът издава заповед за провеждане на вътрешна защита.

IV.6. След представяне от страна на докторанта на дисертационния труд, се провежда дискусия и при положително решение се прави предложение до Директора на ИИОЗ за откриване на процедура по защита и избор на НЖ в смисъла на ЗРАСРБ чл. 9 и Правилника за приложението му

IV.7. След вътрешната защита и при получаване на положително становище за защита, кандидатът подава в Деловодството на ИИОЗ следните документи:

1. Заявление до Директора на ИИОЗ за откриване на процедура.

2. Дисертационен труд в 3 (три) екземпляра, подвързани и снабдени със заглавна страница, на която изрично е написано името на Института, пълните имена на автора, името на научния ръководител или консултант и темата (заглавието) на дисертационния труд.

3. Автореферат в 10 екземпляра, подвързан и оформен като брошура, който съдържа заглавна страница с името на Института, пълните имена на автора, името на научния ръководител или консултант (в случаите на редовен, задочен или на самостоятелна подготовка докторант) и темата (заглавието) на дисертационния труд; съдържание на дисертацията; кратко резюме на всяка от главите на дисертацията; списък на приносните моменти по собствена преценка на дисертанта; списък на публикациите по темата на дисертацията.

4. Протокол или препис-извлечение от заседанието на разширения семинар за вътрешната защита на дисертацията с изрично отбелязване на взетото решение, изказванията на участниците в семинара и предложението за състава на научното жури (НЖ).

5. Квитанции (или техни копия) за платени такси за обучение и

за процедура по защитата (в случаите с докторанти на самостоятелна подготовка).

Допълнение от 04.06.2013 г.:

Таксата за защита на дисертацията, заплащана от докторантите на самостоятелна подготовка, докторантите излезли извън срока, в който институцията заплаща защитата им и външни лица защитаващи дисертация за получаване научна степен «доктор на науките» се определя в съответствие с МРЗ към момента на откриване на процедурата, с коефициент 2,9 за малък доктор и 5,6 за голям доктор, което за 2013 г. прави, съответно, 920 лв. за малък доктор и 1724 лв. за голям доктор.

6. Списък на публикациите по темата на дисертацията с пълни библиографски данни.

7. Научна автобиография (CV) по образец в съответствие с международните стандарти, приет от НС на ИИОЗ.

8. Диплома за магистър.

9. Удостоверение за взети изпити по индивидуалния план за редовни и задочни докторанти.

10. Декларация за оригиналност на дисертационния труд.

IV.8. В случай на отрицателно становище на семинара от вътрешната защита кандидатът има право в рамките на 6 месеца да доработи или преработи дисертационния си труд, след което отново да подаде заявление до Директора на ИИОЗ съгласно изискванията на т. 7

IV.9. Директорът на ИИОЗ назначава тричленна техническа комисия за проверка редовността и пълнотата на подадените от кандидата документи по т.7, в която влизат научният секретар на ИИОЗ, ръководителят на първичното звено (секцията), където се е провела вътрешната защита, и завеждащият отдел “Човешки ресурси” в ИИОЗ. Комисията се произнася по редовността на документите в едноседмичен срок от тяхното подаване.

IV.10. След установяване редовността на подадените документи по т.7 и в изпълнение на т.10, Директорът на ИИОЗ в едноседмичен

срок назначава със заповед Научно жури (НЖ) според изискванията на Чл. 9 и Чл. 13, ал. 1 от ЗРАСРБ, избрано от Научния съвет на Института въз основа на предложения от семинара по предварителната защита. Научният ръководител е член на журито по право.

IV.11. Първото заседание на НЖ, назначено по т. 11, се свиква по инициатива на Директора на ИИОЗ с негова заповед, в която се определя мястото, датата и часът на заседанието на НЖ.

IV.12. За председател на Научното жури се определя лице, което работи по основно трудово правоотношение в ИИОЗ - БАН. За председател не може да бъде избран научният ръководител на докторанта.

IV.13. Членовете на журито изготвят три становища и две рецензии, една от които е от външен за ИИОЗ – БАН член. Рецензиите и становищата завършват с положителна или отрицателна оценка и се предават в първичното звено в срок до 3 (три) месеца от получаването на дисертационния труд и приложените към него документи. Рецензиите, становищата и авторефератът на дисертацията се публикуват на интернет страницата на ИИОЗ – БАН, заедно с определената за открито заседание дата за публична защита.

IV.14. При защита на дисертация за придобиване на образователната и научна степен “доктор” НЖ следи и дали докторантът има поне 2 (две) излезли от печат публикации по темата на дисертацията. Заседанието на НЖ протича по начина, описан в чл.33 на Правилника за приложение на ЗРАСРБ.

IV.15. Защитата на дисертационен труд за получаване на образователната и научната степен „доктор” е публична.

IV.16. Датата и часът на откритото заседание на НЖ за защита на дисертационен труд по Чл. 11 от ЗРАСРБ се обявяват, след като

самото НЖ се е уверило в получаването на всички рецензии и становища на членовете на журито, изисквани от съответната процедура. В едномесечен срок, но най-малко 2 седмици след публикуването на автореферата, рецензиите и становищата на интернет страницата на ИИОЗ, Научното жури провежда открито заседание за защитата на дисертационния труд.

IV.17. При неуспешно защитена дисертация, ако кандидатът желае, не по-късно от една година след датата на връщането на дисертацията по реда на предходните точки се обявява нова процедура за защита, която е окончателна.

IV.18. Образователната и научна степен „доктор” се придобива от деня на успешната защита на дисертационния труд. Образователната и научна степен „доктор” се удостоверява с диплома.

Заключителни разпоредби

1. Настоящият Правилник е приет от НС на ИИОЗ на заседание на 10.07.2012 г. /Протокол № 13/. Допълненията и промените в него стават по реда, по който е приет.